CƠ HỘI VÀ THÁCH THỨC TRONG PHÁT TRIỂN DU LỊCH CỘNG ĐỒNG Ở LÀNG CỔ VIỆT NAM: NGHIÊN CỨU TRƯỜNG HỢP LÀNG CỔ PHƯỚC TÍCH

Trần Hồng Hiếu

Tôn Nữ Hải Âu

Trần Huỳnh Quang Minh

Tóm tắt: *Nghiên cứu sử dụng phương pháp phân tích SWOT kết hợp thang đo Likert để lấy ý kiến của chuyên gia và các bên liên quan, từ đó phân tích và lượng hóa về điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức của phát triển du lịch cộng đồng tại làng cổ Phước Tích. Tài nguyên du lịch văn hóa và tài nguyên du lịch tự nhiên là những điểm mạnh lớn nhất để phát triển du lịch cộng đồng tại làng cổ. Là ngôi làng di sản cấp quốc gia nên Phước Tích có cơ hội nhận được sự hỗ trợ đáng kể của Nhà nước và các tổ chức quốc tế để bảo tồn nhà rường, nghề gốm truyền thống và xây dựng cơ sở hạ tầng. Tuy nhiên, doanh thu dịch vụ du lịch vẫn còn thấp khiến làng cổ chưa thể tự hình thành nguồn kinh phí phát triển du lịch, trong đó có xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật du lịch là điểm yếu lớn nhất hiện nay. Bên cạnh đó, thiếu nguồn nhân lực trẻ để kế thừa và gìn giữ các giá trị văn hóa cũng như phát triển nguồn nhân lực phục vụ du lịch là thách thức tồn tại những năm qua. Từ kết quả nghiên cứu này, một số gợi ý về giải pháp quản lý để phát triển hiệu quả làng cổ gắn với du lịch cộng đồng được đề xuất.*

Từ khóa: *Du lịch cộng đồng; Làng cổ Phước Tích; SWOT; Thang đo Likert.*

Đặt vấn đề

Trong hệ thống di sản Việt Nam, các làng cổ là một phần cốt lõi của văn hóa dân tộc cần được bảo tồn trong sự phát triển du lịch cộng đồng nông thôn. Mỗi ngôi làng cổ ở Việt Nam đều chứa đựng những giá trị về lịch sử, văn hóa và kiến trúc. Vì vậy, làng cổ không những là di tích lịch sử mà còn là nét đẹp văn hóa của mỗi vùng miền cần được bảo tồn và phát triển cho hoạt động du lịch. Trong bối cảnh hiện nay, việc phát triển làng cổ gắn với du lịch cộng đồng đã và đang là xu hướng của Việt Nam nhằm quảng bá, giới thiệu hình ảnh, văn hóa, lịch sử kết hợp với bảo tồn một cách bền vững các di tích này (Phạm Xuân Hậu & Vũ Anh Tuấn, 2017).

Đến nay, Việt Nam có 4 làng cổ được công nhận là Di tích quốc gia gồm Đường Lâm (Hà Nội); Phước Tích (Thừa Thiên Huế); Đông Hòa Hiệp (Cái Bè - Tiền Giang); Lộc Yên (Quảng Nam) (Theo Quyết định về việc xếp hạng di tích quốc gia của Bộ Văn hóa, Thể Thao và Du lịch (BVHTTDL) năm 2005, 2009, 2017 và 2019).

Làng cổ Phước Tích tại tỉnh Thừa Thiên Huế được Nhà nước công nhận và trao bằng

xếp hạng Di tích quốc gia vào năm 2009 theo quyết định số 832/QĐ-BVHTTDL - là một địa điểm thu hút khách du lịch khi vẫn còn lưu giữ những di sản vật thể vô giá vừa cổ kính, vừa đồ sộ. Làng cổ Phước Tích sở hữu khá nguyên vẹn những yếu tố đặc sắc cấu thành di sản như nhà rường cổ; hệ thống các công trình tín ngưỡng, tâm linh; không gian cảnh quan làng quê; thương hiệu của nghề gốm truyền thống lâu đời...

Cho đến nay, đã có một số nghiên cứu về phát triển du lịch tại làng cổ Phước Tích, tỉnh Thừa Thiên Huế. Nguyễn Đường Giang (2015) sử dụng mô hình phân tích chuỗi giá trị du lịch để nghiên cứu về phát triển kinh tế cộng đồng tại làng cổ Phước Tích thông qua mối quan hệ giữa du lịch và làng nghề gốm truyền thống. Nguyễn Thanh Tưởng & Trương Thị Lũy (2015) nghiên cứu về phát triển du lịch theo hướng bền vững ở làng cổ Phước Tích, tuy nhiên công trình chỉ mới dừng lại ở việc phân tích thực trạng phát triển du lịch ở đây, từ đó đề xuất một số giải pháp phát triển bền vững và hiệu quả hoạt động du lịch ở làng cổ.

Nhìn chung, vẫn còn rất ít nghiên cứu tìm hiểu về điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức của hoạt động du lịch cộng đồng tại làng cổ Phước Tích mặc dù các nghiên cứu trước đã phát hiện ra rằng, du lịch cộng đồng tại Phước Tích đang tồn tại nhiều điểm yếu và tiềm ẩn những nguy cơ ảnh hưởng đến sự phát triển của du lịch (Nguyễn Thế, 2012; Nguyễn Đắc Thành, 2018; Bộ VHTTDL, 2021; Trần Hồng Hiếu, 2021). Đặc biệt, chưa có nghiên cứu nào xem xét ý kiến của các bên liên quan về vấn đề này và lượng hóa đánh giá cho các điểm mạnh, yếu, cơ hội, thách thức của việc phát triển du lịch cộng đồng tại làng cổ. Trong khi đây là những thông tin cần thiết để có các biện pháp khắc phục những yếu điểm, vượt qua các thách thức và phát huy hơn nữa những lợi thế và cơ hội phát triển loại hình du lịch cộng đồng ở địa bàn này.

Vì vậy, nghiên cứu này sử dụng phương pháp phân tích SWOT kết hợp với thang đo Likert để xem xét ý kiến của các bên liên quan từ cán bộ quản lý cấp sở, huyện, xã, ban quản lý làng cổ Phước Tích cho đến người dân tham gia cung cấp dịch vụ tại đây. Bài viết phân tích và lượng hóa điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức của hoạt động du lịch cộng đồng tại làng cổ Phước Tích từ đó đề xuất một số gợi ý và giải pháp nhằm phát triển hơn nữa ngành du lịch địa phương.

1. Phương pháp nghiên cứu

1.1. Phương pháp thu thập số liệu

Số liệu thứ cấp

Nghiên cứu thu thập và phân tích số liệu thứ cấp chủ yếu từ các bài báo khoa học được xuất bản trong nước. Các số liệu thứ cấp khác được tổng hợp qua báo cáo kinh tế - xã hội của xã Phong Hòa giai đoạn 2015-2020; báo cáo công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản và phát triển du lịch của Ban quản lý kiến trúc nghệ thuật làng cổ Phước Tích giai đoạn 2013-2020. Ngoài ra, nguồn tài liệu còn bao gồm các bài báo liên quan đến du lịch tại làng cổ Phước Tích, các tài liệu học thuật như luận án, luận văn, sách…

Số liệu sơ cấp

Phương pháp chuyên gia: lấy ý kiến chuyên gia và các bên liên quan thông qua thảo luận và phỏng vấn sâu các cán bộ trong lĩnh vực điều hành và quản lý du lịch tại Ban quản lý làng cổ Phước Tích, UBND xã Phong Hòa, UBND huyện Phong Điền, Sở Du lịch tỉnh Thừa Thiên Huế và người dân tham gia cung cấp dịch vụ tại điểm du lịch này.

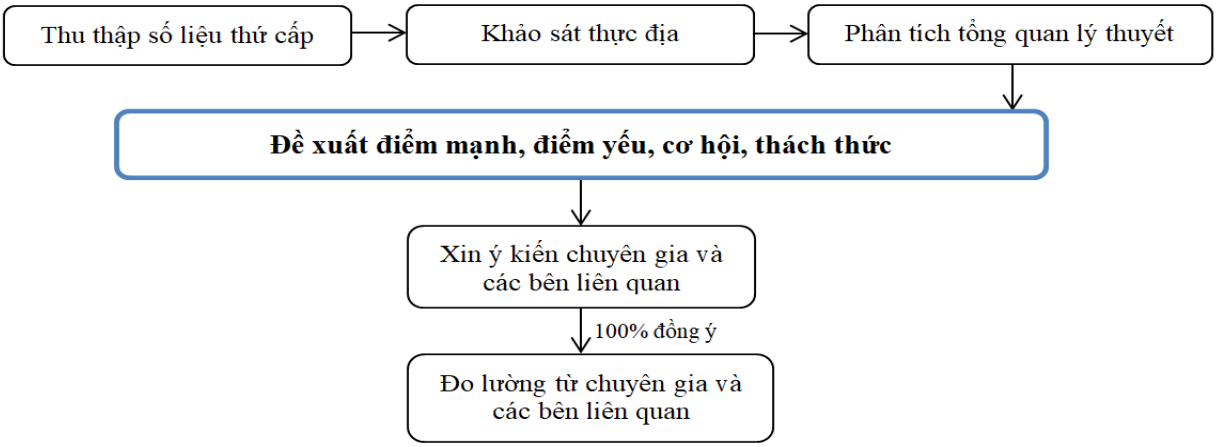
BẢNG 1. THÔNG TIN VỀ CÁC CHUYÊN GIA

Cơ quan	Đơn vị/Bộ phận	Vị trí việc làm	Giới tính	Số năm kinh nghiệm
Sở Du Lịch tỉnh Thừa Thiên Huế	Phòng Quy hoạch và phát triển du lịch	01 Trưởng phòng	Nam	17
		01 Chuyên viên	Nữ	10
	Phòng Nghiệp vụ du lịch	01 Trưởng phòng	Nữ	19
	Văn phòng sở	01 Phó Chánh Văn phòng	Nam	05
		01 Chuyên viên	Nam	11
UBND huyện Phong Điền	Phòng văn hóa thông tin	01 Cán bộ	Nam	06
BQL làng cổ Phước Tích		01 Phó giám đốc	Nam	08
UBND xã Phong Hòa	Công chức văn hóa - xã hội	01 Cán bộ	Nam	07
Người dân	Thôn Phước Phú, xã Phong Hòa	01 người dân cung cấp dịch vụ tham quan nhà rường và homestay	Nam	12

1.2. Phương pháp xử lý và phân tích số liệu

Thông qua tổng quan các nghiên cứu trước, các báo cáo và bài báo liên quan, kết hợp với kết quả khảo sát thực địa, nghiên cứu này đã chỉ ra một số điểm mạnh (strength), điểm yếu (weakness), cơ hội (opportunity), thách thức (threat) trong hoạt động du lịch cộng đồng tại làng cổ Phước Tích. Tiếp theo, danh sách các điểm SWOT này được đưa ra thảo luận và lấy ý kiến của các chuyên gia và các bên liên quan. Dựa vào những ý kiến này, một danh sách cuối cùng gồm những điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức được xây dựng. Bảng hỏi nhằm lượng hóa mức độ quan trọng của từng điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức được thiết kế và phỏng vấn trở lại các chuyên gia và các bên liên quan. Quy trình và phương pháp thực hiện nghiên cứu này được thể hiện qua Hình 1.

HÌNH 1. PHƯƠNG PHÁP TỔNG HỢP ĐIỂM MẠNH, ĐIỂM YẾU, CƠ HỘI, THÁCH THỨC

Nhằm xin ý kiến chuyên gia và các bên liên quan trong việc lượng hóa mức độ quan trọng của điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức trong phát triển du lịch cộng đồng, nghiên cứu này đã sử dụng thang đo Likert với thang điểm từ 1 đến 5 cụ thể như sau:

Về đánh giá và cho điểm của điểm mạnh: yếu tố nổi trội nhất nhận điểm cao nhất là 5 (thấp nhất là 1).

Về đánh giá và cho điểm của điểm yếu: yếu tố yếu nhất sẽ nhận điểm 5 (được hiểu là điểm âm)

Về đánh giá và cho điểm của cơ hội: cơ hội thuận lợi, khả thi nhất nhận điểm tối đa 5.

Về đánh giá và cho điểm của thách thức: yếu tố nào gây thách thức và đe dọa nhất nhận điểm 5 tối đa (được hiểu là điểm âm).

Phần mềm Excel 2010 được áp dụng để xử lý số liệu, vẽ sơ đồ mạng nhện (Radar Charts) và phương pháp thống kê mô tả được dùng để phân tích số liệu thu thập được.

2. Kết quả nghiên cứu và thảo luận

2.1. Khái quát về du lịch cộng đồng tại làng cổ Phước Tích

Phước Tích là nơi có vùng tiểu khí hậu trong lành và mát mẻ do được nguồn sông Ô Lâu bao bọc quanh làng. Trải qua hơn 550 năm tồn tại và phát triển, Phước Tích vẫn còn lưu giữ không gian cảnh quan đặc trưng của làng quê Trung bộ Việt Nam, nổi bật là quần thể nhà rường cổ. Trong 117 ngôi nhà của cư dân trong làng, có đến 26 nhà rường cổ với 12 ngôi nhà trong số đó có giá trị đặc biệt về kiến trúc nghệ thuật. Hệ thống nhà rường cổ ở Phước Tích đều có tuổi thọ trên 100 năm; những hình ảnh tứ linh, bát bửu, mai, lan, cúc, trúc, mây cuộn... được chạm trổ công phu, tinh xảo; tổng thể sân vườn vẫn giữ được các yếu tố truyền thống. Phước Tích còn nổi tiếng bởi làng nghề gốm truyền thống với dòng gốm không men, bền, bóng mịn, dễ nhận biết ngay bởi màu nâu đen của đất sét nâu nung qua lửa. Những yếu tố này đã tạo nên nét hấp dẫn đặc sắc của tài nguyên du lịch tự nhiên và văn hóa ở làng cổ Phước Tích.

BẢNG 2. ĐẶC ĐIỂM DU LỊCH CỘNG ĐỒNG TẠI LÀNG CỔ PHƯỚC TÍCH

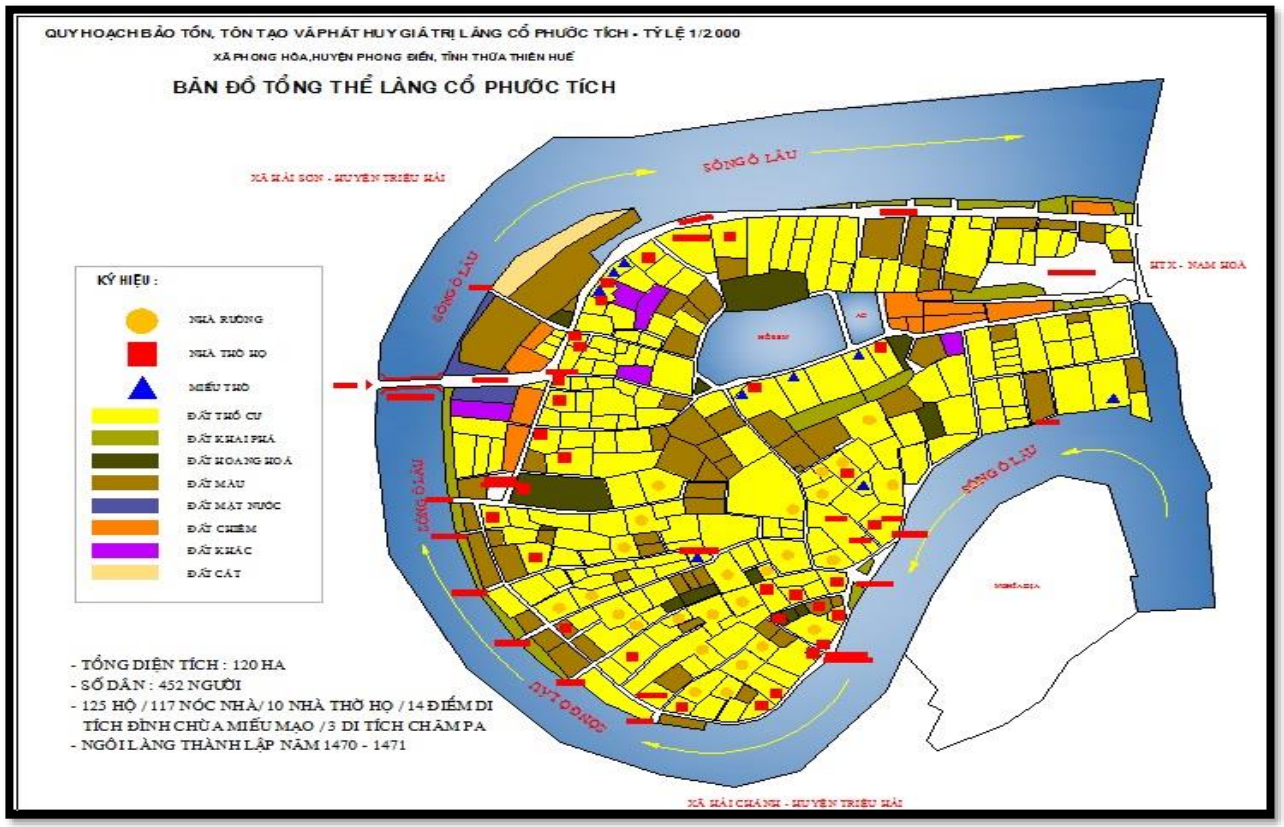
Đặc điểm	Làng cổ Phước Tích
Vị trí địa lý	Thôn Phước Phú, xã Phong Hòa, huyện Phong Điền, tỉnh Thừa Thiên Huế
Diện tích	1 km^2
Số lượng cộng đồng tham gia	45 lao động
Khoảng cách từ trung tâm thành phố Huế	40 km
Năm bắt đầu	2013
Mùa du lịch	Tháng 3 - Tháng 11
Tháng cao điểm	Tháng 3,4,5,9,10

Nguồn: Điều tra năm 2021.

Theo thông tin từ UBND xã Phong Hòa và BQL làng cổ, phần lớn người dân làng cổ Phước Tích là cán bộ giáo viên hưu trí nên thu nhập chính là từ lương hưu. Ngoài ra, hoạt động kinh tế phổ biến đem đến thu nhập cho người dân làng cổ là kinh doanh buôn bán nhỏ lẻ (làm các loại bột bánh; sản xuất bún, sợi bột bánh canh; ép dầu chuồn...) và sản xuất nông nghiệp (trồng hoa màu các loại lạc, đậu, sắn,

rau củ quả; trồng các loại cây ăn quả; chăn nuôi gà, lợn...). Người dân làng cổ Phước Tích đã bắt đầu tham gia vào các hoạt động du lịch kể từ khi ngôi làng được công nhận là Di tích lịch sử cấp quốc gia vào năm 2009 cùng với sự tham gia tự phát của một vài công ty lữ hành. Đến năm 2013, BQL làng cổ Phước Tích được thành lập với vai trò quản lý, khai thác và phát triển du lịch thì du lịch cộng đồng ở Phước Tích bắt đầu đi vào hoạt động theo hướng chuyên nghiệp, góp phần nâng cao thu nhập cho cộng đồng địa phương.

Lễ hội "Hương xưa làng cổ" trong các dịp Festival Huế thường được tổ chức và diễn ra vào cuối tháng 4 - đầu tháng 5, chương trình "Học sinh với di sản" sẽ được tổ chức vào đầu năm học nên các tháng 3,4,5,9,10 là mùa cao điểm cho du lịch tại làng cổ.

HÌNH 2. BẢN ĐỒ TỔNG THỂ LÀNG CỔ PHƯỚC TÍCH

Nguồn: Ban quản lý làng cổ Phước Tích.

Những dự án hỗ trợ của các tổ chức phi chính phủ như Viện Di sản vùng Wallonie-Bruxelles, Vương quốc Bỉ và Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA)... chủ yếu triển khai trong những năm đầu phát triển du lịch tại làng cổ. Từ năm 2015, phát triển du lịch tại Phước Tích chủ yếu dựa vào nguồn vốn từ ngân sách địa phương gồm tỉnh Thừa Thiên Huế và huyện Phong Điền.

2.2. Các loại hình du lịch cộng đồng

Theo kết quả khảo sát thực địa của nhóm nghiên cứu, người dân Phước Tích đã triển khai được 09 loại dịch vụ dưới sự quản lý trực tiếp của Ban quản lý kiến trúc nghệ thuật làng cổ Phước Tích bao gồm:

(1) Dịch vụ tham quan: nhà rường (07 hộ), di tích tôn giáo tín ngưỡng (13 địa điểm), xưởng gốm của nghệ nhân Lương Thanh Hiền và bộ sưu tập gốm tại nhà của nghệ nhân Lê Trọng Diễn.

(2) Dịch vụ lưu trú homestay (04 hộ): sức chứa tối đa khoảng 40 khách/ngày-đêm.

(3) Dịch vụ ẩm thực (04 địa điểm): Những món ăn vừa mộc mạc, vừa tinh túy được làm từ nguyên liệu có sẵn trong vườn và chế biến khéo léo với hương vị quyến rũ, màu sắc hấp dẫn như vả trộn, bánh Bông Cây, cơm niêu Hoàng Đế, bánh Phu Thê.

(4) Dịch vụ quảng diễn nghề gốm (02 bàn xoay, 02 lò sấp, 01 lò ngửa).

(5) Dịch vụ quảng diễn nghề bánh truyền thống như bánh Phu Thê, bánh tiến Vua.

(6) Dịch vụ xe đạp (20 chiếc).

(7) Dịch vụ hướng dẫn: 04 người dân địa phương và 05 cán bộ của BQL.

(8) Dịch vụ thả đèn hoa đăng trên sông Ô Lâu bằng thuyền.

(9) Dịch vụ văn nghệ với các tiết mục như múa nón, ngâm thơ, hò giã gạo.

BẢNG 3. BẢNG GIÁ DỊCH VỤ DU LỊCH TẠI LÀNG CỔ PHƯỚC TÍCH NĂM 2020

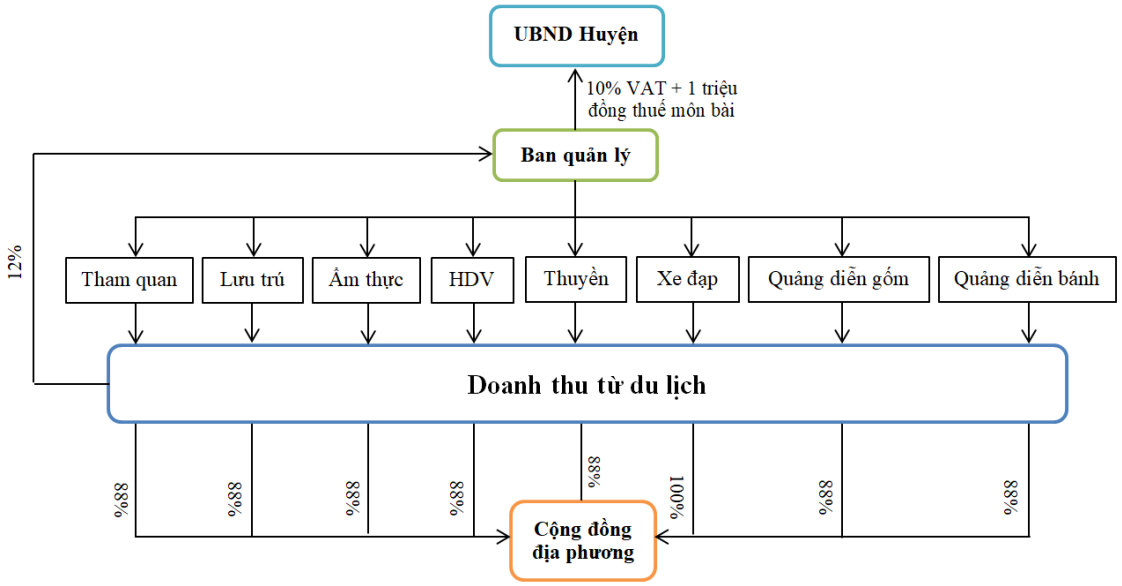
Nguồn thu	Đơn giá đối với khách lẻ đặt dịch vụ	Phân bổ nguồn thu cho người cung cấp dịch vụ
Quảng diễn gốm	240.000 đồng/bàn xoay	88%
Quảng diễn bánh	350.000 đồng/lượt	88%
Tham quan nhà rường, bộ sưu tập gốm, xưởng gốm...	50.000 đồng/nhà	88%
Ẩm thực (ăn trưa/tối)	180.000 đồng/suất	88%
Homestay	170.000 đồng/khách/đêm	88%
Thuyền/Trò chơi	465.000 đồng/ khách	88%
Hướng dẫn viên	100.000 đồng/ngày	88%
Xe đạp	30.000 đồng/chiếc/ngày	100%
Văn nghệ	1 triệu đồng/4 tiết	88%

Nguồn: Ban quản lý làng cổ Phước Tích, 2020.

2.3. Cơ chế chia sẻ lợi ích du lịch cho cộng đồng địa phương

Về bản chất, hai nhóm nhận được hầu hết các lợi ích từ du lịch là chính quyền địa phương thông qua an quản lý và các thành viên tham gia vào du lịch tại làng cổ Phước Tích. Nguồn thu từ các dịch vụ được phân bổ 88% cho cộng đồng địa phương (người tham gia). Với dịch vụ ẩm thực, cụ thể tổ ẩm thực được hưởng 80%, địa điểm tổ chức ăn uống (nhà rường) nhận được 8%. Riêng dịch vụ xe đạp, nhân viên bảo vệ tại nhà đón tiếp khách được hưởng doanh thu 100% thay vì nhận lương từ BQL. BQL nhận được 12% trong tổng doanh thu từ du lịch của làng cổ Phước Tích (trong đó 10% để đóng thuế VAT, 2% được trích vào Quỹ quản lý bao gồm phần nộp thuế môn bài 1 triệu đồng/năm).

HÌNH 3. CƠ CHẾ CHIA SẺ LỢI ÍCH TỪ DU LỊCH

Nguồn: Điều tra năm 2021.

2.4. Phân tích SWOT

Điểm mạnh (Strengths)

S1. Là di tích cấp quốc gia của Việt Nam

Phước Tích là 1 trong 4 ngôi làng cổ đã được công nhận là di tích lịch sử văn hóa cấp quốc gia của Việt Nam. Theo các chuyên gia và các bên liên quan, kể từ khi được công nhận như vậy, lượng du khách đến tham quan ngày càng tăng và đã đạt được một số thành tựu đáng kể. Vì vậy, họ đều cho rằng việc làng cổ Phước Tích là "di tích cấp quốc gia của Việt Nam" là một trong những điểm mạnh quan trọng để phát triển du lịch cộng đồng ở đây.

S2. Tài nguyên du lịch văn hóa đa dạng và độc đáo

Làng cổ Phước Tích giữ gìn gần như nguyên vẹn vẻ đẹp nguyên sơ ban đầu của đời sống sinh hoạt làng quê Việt Nam. Không những sở hữu quần thể kiến trúc nhà rường cổ độc đáo mà Phước Tích còn có làng nghề gốm truyền thống nổi tiếng khắp miền Trung Việt Nam. Vì vậy, các chuyên gia và các bên liên quan đều cho rằng "tài nguyên du lịch văn hóa đa dạng và độc đáo" là một trong những điểm mạnh của du lịch cộng đồng tại Phước Tích.

S3. Tài nguyên du lịch tự nhiên đặc sắc

Nằm bên dòng Ô Lâu hiền hòa và thơ mộng, trên những con đường lát gạch, những hàng chè tàu xanh ngắt; làng cổ Phước Tích với khí hậu mát mẻ, phong cảnh hữu tình yên ả của cây đa, bến nước, sân đình... đã tạo nên sức hấp dẫn, tính mới lạ cho du khách về một miền quê yên bình, cổ kính. Chuyên gia và các bên liên quan đồng ý rằng "tài nguyên du lịch tự nhiên đặc sắc" là một trong những điểm mạnh của làng cổ Phước Tích.

S4. Giá cả hàng hóa - dịch vụ vừa phải

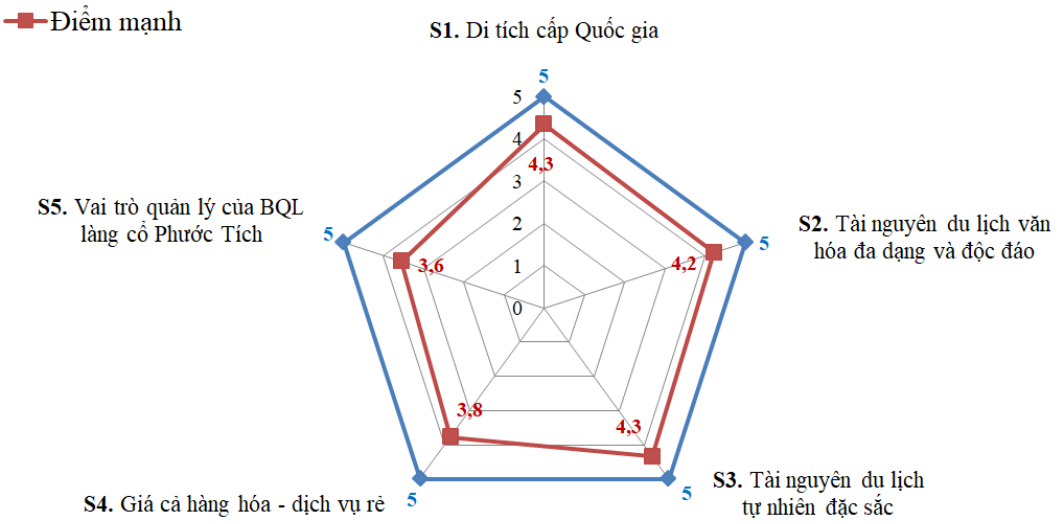
Ngoài ra, kết quả khảo sát thực địa cho thấy hiện nay giá cả hàng hóa, sản phẩm, dịch vụ ăn uống ở đây còn rẻ hơn so với các địa phương khác trong tỉnh Thừa Thiên Huế. Sở dĩ như vậy là vì cho đến nay các hàng hóa dịch vụ ở đây chủ yếu cung cấp cho người dân địa phương. Theo các chuyên gia và các bên liên

quan, đây cũng được xem là một trong những điểm mạnh của điểm du lịch này.

S5. Vai trò quản lý của Ban quản lý kiến trúc nghệ thuật làng cổ Phước Tích

Ban quản lý là cầu nối giữa các cơ quan văn hóa chuyên ngành, chính quyền địa phương và các tổ chức đoàn thể trong khu vực với người dân; có vai trò quan trọng trong thực thi trực tiếp các hoạt động: quy hoạch, quản lý tổng thể về cảnh quan, kiến trúc; bảo tồn, tôn tạo, khai thác, sử dụng và phát huy giá trị di sản văn hóa ở làng cổ Phước Tích; tổ chức sự kiện văn hóa, tuyên truyền quảng bá du lịch; kết nối các chính sách phát triển du lịch với cộng đồng địa phương. Thực tế cho thấy, vào lễ hội Hương xưa làng cổ năm 2018, với sự phối hợp của Ban quản lý, chính quyền và cộng đồng, Phước Tích đã tiếp đón thành công hơn 60.000 lượt khách về dự hội và tham quan làng cổ, là con số vượt trội so với các mùa lễ hội trước (chỉ từ 2000 - 4000 lượt khách). Năm 2020, Festival Huế hoãn tổ chức do dịch Covid-19, dựa trên tình hình địa phương, Ban quản lý đã tổ chức thành công phiên "Chợ quê hương xưa làng cổ".

HÌNH 4. ĐO LƯỜNG VỀ ĐIỂM MẠNH CỦA DU LỊCH CỘNG ĐỒNG TẠI LÀNG CỔ PHƯỚC TÍCH

Nguồn: Theo ý kiến đánh giá của các chuyên gia, 2021.

Điểm yếu (Weaknesses)

W1. Cách xa trung tâm thành phố Huế

Làng cổ Phước Tích cách trung tâm thành phố Huế về phía Bắc tầm 40km. Xét về khả năng tiếp cận điểm đến, nghiên cứu của Nguyễn Thanh Tưởng & Trương Thị Lũy (2015) cho rằng, khoảng cách này là một trong những thuận lợi trong quá trình phát triển du lịch tại làng cổ Phước Tích. Tuy nhiên, trái ngược với ý kiến trên, chuyên gia và các bên liên quan đều đồng ý rằng khoảng cách này là một trong những điểm yếu của điểm du lịch này. Bởi vì hiện nay, Phước Tích phù hợp là một điểm du lịch trong ngày với thời gian tham quan vài tiếng đồng hồ của du khách nên việc cách xa trung tâm thành phố có thể khiến khách lẻ gặp khó khăn trong vấn đề di chuyển. Vì điều kiện đặc thù của địa phương, cách di chuyển phổ biến nhất để đến làng cổ Phước Tích là đường bộ với những phương tiện như xe máy, ô tô hoặc xe buýt của công ty cổ phần xe khách Phương Trang - FUTA BUS LINES

(du khách đi tuyến số 4: Bến xe Phía Nam - thị trấn Phong Điền với giá vé 20.000 đồng/hành khách/lượt rồi bắt tiếp tuyến số 5: Thị trấn Phong Điền - UBND xã Phong Hòa có giá vé 7.000 đồng/hành khách/lượt).

W2. Sản phẩm du lịch nghèo nàn, thiếu tính hấp dẫn

Từ khi được công nhận là di tích lịch sử văn hóa cấp quốc gia của Việt Nam, các sản phẩm du lịch ở làng cổ Phước Tích đã được phát triển hơn, các tour du lịch nhằm khai thác điểm du lịch này cũng đã được xây dựng (Nguyễn Thanh Tưởng & Trương Thị Lũy, 2015). Tuy nhiên, các sản phẩm này chủ yếu dựa trên tài nguyên du lịch tự nhiên và văn hóa sẵn có nên còn nghèo nàn, thiếu tính hấp dẫn, chưa đủ giữ chân du khách để tự hình thành thành một tuyến du lịch dài ngày dẫn đến số khách lưu trú và mức chi tiêu của du khách thấp, kéo theo doanh thu từ hoạt động du lịch thấp (Nguyễn Đắc Thành, 2018). Vì vậy, chuyên gia và các bên liên quan đều đồng ý rằng đây là một trong những điểm yếu của việc phát triển du lịch cộng đồng tại làng cổ Phước Tích.

W3. Chưa hình thành nguồn kinh phí phục vụ công tác phát triển du lịch

Theo báo cáo của Ban quản lý làng cổ Phước Tích, doanh thu bình quân giai đoạn 2018-2020 từ các dịch vụ du lịch là 150 triệu đồng. Cơ chế chia sẻ lợi ích từ du lịch ở Hình 2 cho thấy rằng, 2% doanh thu từ du lịch được trích vào Quỹ quản lý là nguồn thu quá nhỏ để xây dựng nguồn kinh phí phục vụ công tác phát triển du lịch tại làng cổ Phước Tích. Điều này sẽ ảnh hưởng rất lớn trong việc chủ động bảo tồn các sản phẩm du lịch chính ở đây như nhà rường, các công trình tôn giáo tín ngưỡng khi xuống cấp... Công tác trùng tu, tôn tạo di tích cũng như việc đầu tư công như xây dựng đường, nhà vệ sinh công cộng phục vụ du khách đến tham quan đang phụ thuộc toàn bộ vào hỗ trợ từ ngân sách trung ương và địa phương trong bối cảnh kinh phí từ các dự án tài trợ quốc tế đã kết thúc. Vì vậy, chuyên gia và các bên liên quan đều đồng ý rằng việc "chưa hình thành nguồn kinh phí phục vụ công tác phát triển du lịch" là một trong những điểm yếu của điểm du lịch này và cần phải được khắc phục.

W4. Hệ thống cơ sở hạ tầng yếu kém

Một trong những yếu tố ảnh hưởng đến việc thu hút du khách đến một điểm du lịch nào đó là cơ sở hạ tầng như hệ thống giao thông, thông tin liên lạc, điện, nước,... Tuy nhiên, theo chuyên gia và các bên liên quan, hệ thống giao thông tại làng cổ Phước Tích chưa được phát triển đồng bộ và còn nhiều bất cập khi các tuyến đường thôn xóm được lát gạch chỉ chiếm 30%, còn lại một số tuyến đường đất hay bê tông chưa phù hợp với cảnh quan du lịch; hệ thống điện và wifi chưa được đảm bảo; thiếu nhà vệ sinh công cộng, nhà xe. Theo họ, đây là một trong những điểm yếu của điểm du lịch này.

W5. Cơ sở vật chất kỹ thuật du lịch chưa phát triển

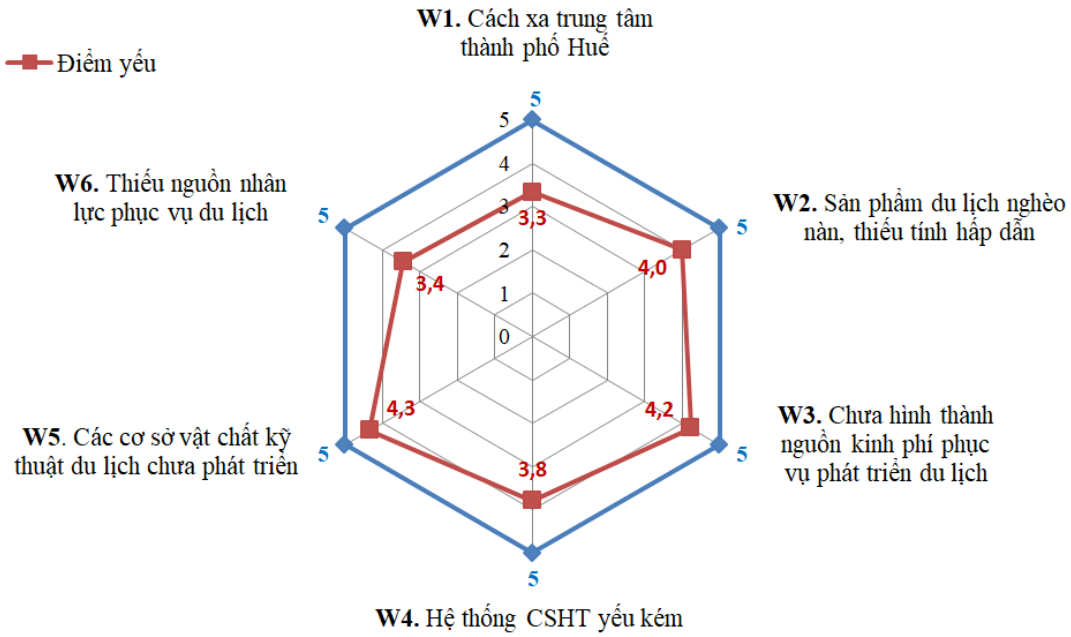
Bên cạnh đó, chuyên gia và các bên liên quan còn đồng ý rằng, một trong những điểm yếu của điểm du lịch làng cổ Phước Tích là cơ sở vật chất kỹ thuật phục vụ du lịch ở đây chưa phát triển. Theo họ, các dịch vụ du lịch như ăn uống, vui chơi giải trí, mua sắm, nghỉ dưỡng... vẫn đang còn thiếu và chưa phát triển để đáp ứng đầy đủ nhu cầu của khách du lịch.

W6. Thiếu nguồn nhân lực phục vụ du lịch

Qua quá trình điều tra, nguồn nhân lực phục vụ du lịch ở làng cổ hiện nay chỉ gồm 45 lao động tham gia trực tiếp. Nếu có một đoàn khách với số lượng lớn đến và sử dụng các dịch vụ ở đây thì sẽ rất khó để có thể phục vụ

tốt với nguồn nhân lực này (Cổng Thông tin điện tử Bộ VHTTDL, 2021). Hơn nữa, những người này đều là người dân địa phương với bản tính khá nhút nhát và phần lớn chưa qua đào tạo chuyên sâu nên kỹ năng giao tiếp với du khách còn hạn chế, nhất là đối với du khách nước ngoài. Vì vậy, chuyên gia và các bên liên quan đều đồng ý rằng "thiếu nguồn nhân lực" là một trong những điểm yếu của việc phát triển du lịch ở đây.

HÌNH 5. ĐO LƯỜNG VỀ ĐIỂM YẾU CỦA DU LỊCH CỘNG ĐỒNG TẠI LÀNG CỔ PHƯỚC TÍCH

Nguồn: Theo ý kiến đánh giá của các chuyên gia, 2021.

Cơ hội (Opportunities)

O1. Nằm giữa hai di sản thế giới là Kinh đô Huế và Phong Nha - Kẻ Bàng

Nằm giữa hai di sản thế giới là Kinh đô Huế và Phong Nha - Kẻ Bàng nên Phước Tích phù hợp là nơi dừng chân, điểm trung chuyển của các tour tuyến du lịch đường dài. Theo chuyên gia và các bên liên quan, đây được xem là một cơ hội cho phát triển du lịch cộng đồng tại làng cổ nếu phát huy được tiềm năng sẵn có.

O2. Nhận được sự hỗ trợ đáng kể của Nhà nước và các cơ quan tài trợ quốc tế

Theo đánh giá từ các chuyên gia du lịch và các bên liên quan, Phước Tích đã và đang nhận được sự hỗ trợ đáng kể của Nhà nước trong quá trình trùng tu và nâng cao giá trị nhà rường cổ, phục hồi nghề gốm, đầu tư cơ sở hạ tầng, quảng bá, tập huấn chuyên môn nghiệp vụ về du lịch cho người dân làng cổ... Đây là cơ hội to lớn để phát triển du lịch cộng đồng tại làng cổ này.

O3. Triển khai thí điểm các sản phẩm dịch vụ du lịch thông minh

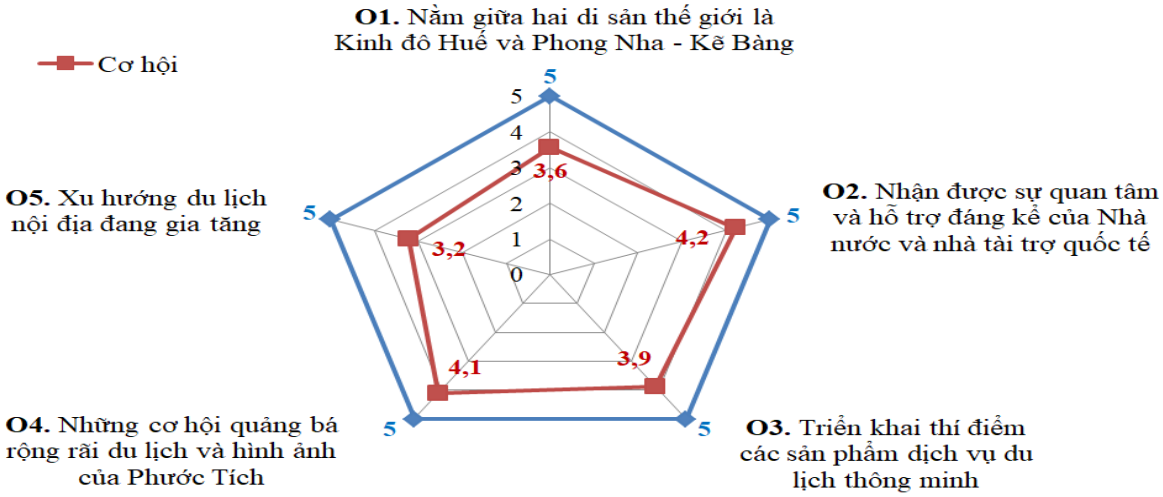
Công ty Vietsoftpro phối hợp với Sở Du lịch, Sở Thông tin và truyền thông tỉnh Thừa Thiên Huế triển khai thí điểm sản phẩm xe đạp thông minh (quét mã QR-code mở khóa xe và sử dụng) để thăm thú di tích, cảnh quan; cùng

các dịch vụ, sản phẩm công nghệ số tích hợp như hệ thống thuyết minh tự động, trợ lý du lịch ảo VR… Chương trình thí điểm với các sản phẩm công nghệ tại làng cổ đã đón nhận được những phản hồi tích cực của du khách và cộng đồng. Theo chuyên gia và các bên liên quan đánh giá, đây là một tiền đề quan trọng mở ra những cơ hội mới cho phát triển du lịch cộng đồng tại làng cổ.

O4. Du lịch và hình ảnh của Phước Tích đã và đang được quảng bá rộng rãi

Du lịch và hình ảnh của Phước Tích đã và đang thường xuyên được quảng bá rộng rãi thông qua các lễ hội, chương trình du lịch đặc thù. Lễ hội "Hương xưa làng cổ" là một trong những lễ hội tổ chức tại Phước Tích vào dịp Festival Huế các năm chẵn. Năm 2018, lễ hội này đã thu hút khoảng 60.000 khách du lịch đến tham quan, trải nghiệm không gian văn hóa làng cổ với các hoạt động mang tính cộng đồng như chương trình trải nghiệm đời sống thường nhật với người dân địa phương; các hội thi, trò chơi dân gian (bài chòi, đua ghe, thả diều, thi đấu bóng đá, bóng chuyền, kéo co...); hoạt động tham quan du lịch trải nghiệm nghề gốm, ẩm thực; chương trình biểu diễn nghệ thuật... Với sự đổi mới trong việc tiếp cận nguồn khách du lịch, từ năm 2019 chương trình "Học sinh về với di sản" được triển khai cũng là cơ hội để quảng bá rộng rãi hình ảnh của Phước Tích. Vì vậy, theo chuyên gia và các bên liên quan, đây cũng là một trong những cơ hội cần được nắm bắt để phát triển hơn nữa du lịch cộng đồng tại làng cổ này.

HÌNH 6. ĐO LƯỜNG VỀ CƠ HỘI CỦA DU LỊCH CỘNG ĐỒNG TẠI LÀNG CỔ PHƯỚC TÍCH

Nguồn: Theo ý kiến đánh giá của các chuyên gia, 2021.

O5. Xu hướng du lịch nội địa đang gia tăng

Từ cuối năm 2019 đến nay, sự xuất hiện và lây lan của dịch bệnh Covid-19 cùng với các biện pháp giãn cách đã làm hạn chế sự di chuyển của du khách ra nước ngoài khiến xu hướng du lịch nội địa tăng cao. Du khách ngày càng nhận thức rõ hơn trách nhiệm của mình đối với môi trường, xã hội và có xu hướng lựa chọn những loại hình du lịch hướng đến mục tiêu bền vững như du lịch cộng đồng, du lịch sinh thái, du lịch văn hóa, du lịch giảm nghèo. Du lịch cộng đồng đã và đang trở thành xu thế được quan tâm, khuyến khích phát triển trên thế giới cũng như ở Việt Nam nhằm hướng đến mục tiêu phát triển bền vững. Vì vậy,

chuyên gia và các bên liên quan đều đồng ý rằng sự gia tăng xu hướng du lich nội địa là một trong những cơ hội của điểm du lịch này.

Thách thức (Threats)

T1. Sự phức tạp trong công tác quản lý các di tích lịch sử

Hệ thống di tích ở Phước Tích bao gồm các di tích, địa điểm, nhà cổ thuộc Nhà nước, tập thể và cá nhân. Vì vậy công tác quản lý di tích là công việc phức tạp, còn nhiều thách thức khi đòi hỏi sự kết hợp giữa cơ quan văn hóa chuyên ngành, chính quyền địa phương, các tổ chức đoàn thể trong khu vực.

T2. Sự phát triển dân số tự nhiên thiếu tính bền vững

Làng cổ Phước Tích hiện nay có 117 hộ với 320 người, trong đó có hơn 100 người từ 65 tuổi trở lên. Thực trạng cơ cấu gia đình và sự phát triển dân số tự nhiên thiếu tính bền vững đã được nhận định trong nghiên cứu của Nguyễn Thế (2012), Nguyễn Thanh Tưởng & Trương Thị Lũy (2015) khi xu hướng của đa số lực lượng lao động trẻ trong làng là tìm kiếm cơ hội việc làm và ổn định cuộc sống ở các thành phố lớn. Chuyên gia và các bên liên quan cho rằng điều này gây khó khăn trong việc kế thừa, gìn giữ hệ thống nhà rường cổ quý giá và nghề gốm lâu đời cũng như phát triển nguồn nhân lực phục vụ du lịch.

T3. Lợi ích cộng đồng địa phương nhận được khi khai thác du lịch còn hạn chế

Làng cổ Phước Tích chỉ dừng lại là ở một điểm đến trong tuyến tham quan kết nối nhiều địa điểm du lịch của khách đoàn khi đến Huế nên lợi ích cộng đồng địa phương nhận được khi khai thác du lịch còn hạn chế. Thiếu nguồn khách kéo theo thiếu thu nhập nên chưa thu hút được người dân tham gia vào các hoạt động du lịch cộng đồng ở Phước Tích. Theo nghiên cứu của Nguyễn Thanh Tưởng & Trương Thị Lũy (2015), việc người dân ít được hưởng lợi khi làm du lịch, đặc biệt là các nghệ nhân gốm trong làng, khiến sự nhiệt huyết và đam mê với nghề dần dần bị giảm đi, người dân trong làng thường đi làm ăn xa để kiếm nguồn thu nhập tốt hơn. Những người được phỏng vấn cũng đều đồng ý đây là một trong những thách thức có thể gây cản trở sự phát triển du lịch cộng đồng ở làng cổ.

T4. Khó khăn trong khai thác dịch vụ tham quan và lưu trú đối với nhà rường cổ

Sản phẩm du lịch từ di sản văn hóa chưa được phát huy tích cực khi việc đưa nhà rường vào khai thác du lịch đối với dịch vụ tham quan và lưu trú (homestay) vẫn còn nhiều bất cập vì đa số nhà rường cổ ở Phước Tích đều có chức năng thờ tự tổ tiên. Những ngôi nhà này phần lớn đều trở thành từ đường của các gia đình lớn, thuộc sở hữu của nhiều người là thế hệ con cháu của chủ nhân ngôi nhà. Mọi việc tôn tạo, trùng tu và phát huy giá trị di sản của ngôi nhà rường đều phải được sự đồng thuận của các thế hệ con cháu mới có thể thực hiện được. Vì vậy, chuyên gia và các bên liên quan đề xuất rằng đây là một trong những thách thức có thể ảnh hưởng đến việc phát triển du lịch cộng đồng ở làng cổ Phước Tích.

T5. Ô nhiễm chất thải, tắt nghẽn giao thông vào mùa cao điểm du lịch

Hoạt động du lịch tại làng cổ bị ảnh hưởng mạnh mẽ bởi tính thời vụ dẫn đến giá cả dịch vụ du lịch có xu hướng tăng cao vào những mùa cao điểm du lịch, nhất là khi lễ hội "Hương xưa làng cổ" diễn ra. Ngoài ra, nguy cơ ô nhiễm chất thải và tắc nghẽn giao thông cũng là rất lớn. Những người tham gia phỏng vấn đều đồng ý rằng những vấn đề này có thể là một trong những yếu tố tác động đến ý định quay lại điểm đến này trong tương lai.

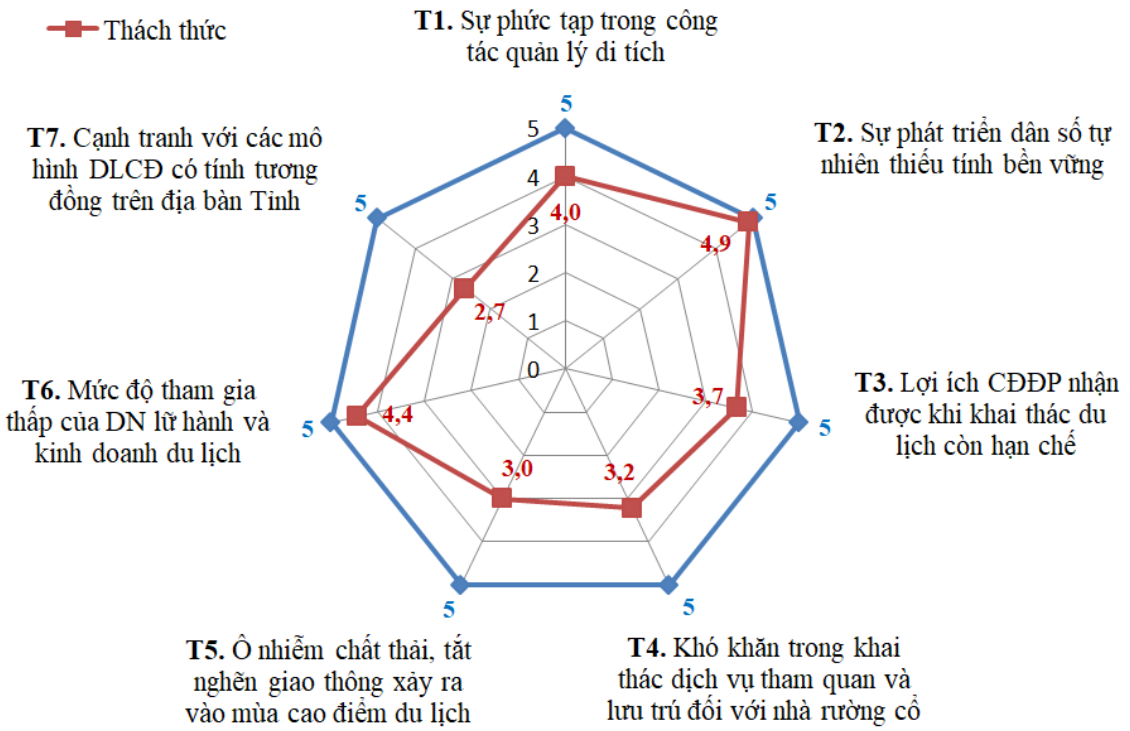
T6. Mức độ tham gia thấp của doanh nghiệp lữ hành và kinh doanh du lịch

Ban quản lý làng cổ hoạt động theo cơ chế nhà nước nên mang đến hiệu quả ở khâu quản lý, bảo tồn (Quang Sang, 2019); còn việc khai thác, phát triển du lịch đòi hỏi phương án phối hợp với doanh nghiệp để đạt hiệu quả cao. Vì vậy, theo các chuyên gia, thách thức lớn đến từ mức độ tham gia của doanh nghiệp lữ hành trong phát triển du lịch tại làng cổ còn thấp; vẫn còn ít các tổ chức doanh nghiệp kinh doanh về du lịch tham gia vào hoạt động du lịch.

T7. Cạnh tranh với các mô hình du lịch cộng đồng có tính tương đồng

Sự thành công của một số mô hình du lịch cộng đồng ở trong nước đã để lại ấn tượng sâu sắc cho du khách, từ đó dễ tạo tâm lý so sánh giữa các điểm đến du lịch cộng đồng. Việc phải cạnh tranh với các mô hình du lịch cộng đồng có tính tương đồng trên địa bàn tỉnh như Cầu ngói Thanh Toàn (xã Thủy Thanh, huyện Hương Thủy), Thủy Biều (thành phố Huế)... là không tránh khỏi. Một số đặc trưng mà làng cổ Phước Tích đang có như nhà rường, làng nghề truyền thống thì các địa phương gần với thành phố Huế cũng có nên du khách có thể lựa chọn các điểm đến gần hơn (Cổng Thông tin điện tử Bộ VHTTDL, 2021).

HÌNH 7. ĐO LƯỜNG VỀ THÁCH THỨC CỦA DU LỊCH CỘNG ĐỒNG TẠI LÀNG CỔ PHƯỚC TÍCH

Nguồn: Theo ý kiến đánh giá của các chuyên gia, 2021.

2.5. Mức độ quan trọng của điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức

Nhìn chung, một số điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức từ kết quả phân tích SWOT ở trên khá tương đồng và/hoặc đã

được đề cập đến trong một số nghiên cứu trước như nghiên cứu của Nguyễn Thanh Tưởng & Trương Thị Lũy (2015). Tuy nhiên, mức độ quan trọng của các điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức này vẫn chưa được các nghiên cứu trước đo lường và phân tích. Vì vậy, nhằm lấp đầy lỗ hổng nghiên cứu và cung cấp những thông tin cần thiết cho các nhà hoạch định chính sách để phát triển hơn nữa ngành du lịch của địa phương, nghiên cứu này tiếp tục lượng hóa mức độ quan trọng của từng điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức này theo thang đo Likert từ 1 đến 5 điểm.

Trong 5 điểm mạnh đã được phân tích ở phần trên, các chuyên gia và các bên liên quan đều cho rằng "S1. Là di tích cấp quốc gia của Việt Nam" và "S3. Tài nguyên du lịch (TNDL) tự nhiên" là 2 điểm mạnh lớn nhất của điểm du lịch này. Điểm đánh giá bình quân của chuyên gia và các bên liên quan cho 2 điểm mạnh này đều là 4,3. Ngoài ra, họ cũng cho rằng "S2. TNDL văn hóa đa đạng và độc đáo" cũng là một trong những điểm mạnh quan trọng với mức đánh giá là 4,2 điểm (Hình 4). Những thế mạnh này giúp Phước Tích có điều kiện để phát triển du lịch cộng đồng thông qua các hoạt động tham quan di tích lịch sử văn hóa, lưu trú nhà dân (homestay), tổ chức các hoạt động trải nghiệm nghề thủ công, giải trí, nghỉ dưỡng… Vì vậy, trong tương lai, các chính sách liên quan đến phát triển du lịch cộng đồng ở đây nên chú trọng tận dụng và phát huy hơn nữa những điểm mạnh này.

Bên cạnh đó, theo chuyên gia và các bên liên quan, "cơ sở vật chất kỹ thuật du lịch chưa phát triển" là điểm yếu nhất của du lịch cộng đồng làng cổ Phước Tích. Theo họ, điểm yếu tiếp theo cũng ảnh hưởng đến quá trình phát triển bền vững của du lịch cộng đồng tại làng cổ là việc chưa tự hình thành nguồn kinh phí phục vụ phát triển du lịch. Mặc dù đã nhận được nhiều sự hỗ trợ từ ngân sách trung ương và địa phương trong xây dựng hệ thống cơ sở hạ tầng nhưng hạ tầng ở Phước Tích vẫn chưa được hoàn thiện nên về lâu dài cần phải chủ động nguồn kinh phí để phục vụ công tác xây dựng, nâng cấp. Mức điểm bình quân của chuyên gia và các bên liên quan dành cho 2 điểm yếu này lần lượt là 4.3 và 4.2 (Hình 5).

Ngoài ra, theo họ sự "hỗ trợ của Nhà nước và các nhà tài trợ quốc tế" và việc "du lịch và hình ảnh của Phước Tích đã và đang được quảng bá rộng rãi" là 2 yếu tố quan trọng nhất trong 5 cơ hội đã được phân tích bằng phương pháp SWOT. Mức đánh giá bình quân của chuyên gia và các bên liên quan giành cho 2 điểm này lần lượt là 4.2 và 4.1 (Hình 6). Để phát triển hơn nữa du lịch cộng đồng ở Làng cổ Phước Tích, những cơ hội này cần được tận dụng hơn nữa trong các chính sách liên quan trong thời gian tới.

Các chuyên gia và các bên liên quan cũng cho rằng, trong 7 thách thức đã phân tích ở trên, thách thức nội tại lớn nhất đến từ tính thiếu bền vững trong sự phát triển dân số tự nhiên ở Phước Tích hiện nay. Việc thu hút sự tham gia kết nối của các doanh nghiệp lữ hành và các doanh nghiệp tư nhân kinh doanh du lịch cũng là một thách thức khá lớn. Điểm bình quân của chuyên gia và các bên liên quan cho 2 thách thức lớn nhất này lần lượt là 4,9 và 4,4 (Hình 7).

Kết luận

Di tích lịch sử - văn hóa được đánh giá là thế mạnh lâu dài của ngành du lịch tỉnh Thừa Thiên Huế (Nguyễn Hà Quỳnh Giao & Phạm Xuân Hậu, 2013; Lê Trường Lưu, 2020). Trải qua hơn 550 năm tồn tại và phát triển, làng cổ Phước Tích còn lưu giữ được những giá trị độc đáo của một ngôi làng di sản với những

ngôi nhà rường trên 100 năm tuổi được chạm khắc những họa tiết hoa văn cực kỳ tinh xảo, hệ thống các công trình đình chùa, miếu và các dấu tích văn hóa Champa được tô điểm bởi những hàng chè tàu thẳng tắp, xanh mướt tạo nên vẻ đẹp trong lành của ngôi làng quê Việt cổ kính. Nguồn tài nguyên du lịch văn hóa và tự nhiên trên chính là những điểm mạnh vô cùng quý báu trong phát triển du lịch cộng đồng tại Phước Tích. Tuy nhiên, thực tế khai thác tài nguyên du lịch tại các ngôi làng cổ của Việt Nam nói chung và Phước Tích nói riêng vẫn còn rất nhiều hạn chế (Nguyễn Đắc Thành, 2018). Bên cạnh đó, mặc dù làng cổ Phước Tích nhận được sự quan tâm, hỗ trợ từ Nhà nước và các đơn vị tài trợ quốc tế là cơ hội lớn để có kinh phí trùng tu và nâng cấp nhà rường cổ, phục hồi nghề gốm, đầu tư cơ sở hạ tầng... theo các chuyên gia du lịch nhận định, cơ sở vật chất kỹ thuật du lịch chưa phát triển là điểm yếu lớn nhất hiện nay của du lịch cộng đồng tại làng cổ. Thách thức lớn trong phát triển DLCĐ tại làng cổ là sự già hóa của dân cư trong làng dẫn đến khó khăn trong phát triển nhân lực phục vụ du lịch. Thúc đẩy sự tham gia của các doanh nghiệp lữ hành và tổ chức doanh nghiệp kinh doanh về du lịch vào hoạt động du lịch tại làng cổ là một nhiệm vụ cấp thiết để mở rộng các chương trình thăm quan và trải nghiệm cho du khách. Ngoài ra, cần có các giải pháp để nâng cao nhận thức và trách nhiệm của cộng đồng trong bảo tồn giá trị di sản văn hóa và phát triển du lịch cộng đồng nhằm xây dựng lực lượng trẻ kế thừa và phát triển loại hình du lịch cộng đồng tại làng cổ Phước Tích. Các làng cổ mất dần cũng đồng nghĩa với việc tài nguyên cho phát triển du lịch cộng đồng cũng thu hẹp lại. Vì vậy, đưa yếu tố bảo tồn các làng cổ tại Việt Nam vào quy hoạch thành vùng du lịch mang bản sắc sẽ là nhiệm vụ cần quan tâm trong thời gian tới để không để lãng phí nguồn tài nguyên này.

Với sự kết hợp giữa phân tích SWOT và thang đo Likert trong phỏng vấn chuyên gia và các bên liên quan, nghiên cứu này không những đóng góp vào những công trình hiện có trong việc xác định các điểm mạnh nhất, yếu nhất, cơ hội nhất và thách thức nhất mà còn xem xét ý kiến của tất cả các thành phần liên quan đến việc quản lý và cung cấp dịch vụ trong phát triển du lịch cộng đồng ở làng cổ Phước Tích. Tuy nhiên, với nguồn lực về tài chính, con người và thời gian có hạn, các thuận lợi và khó khăn này khó có thể được xem xét cùng 1 lúc trong một vài chính sách. Vì vậy, nghiên cứu này sẽ là tiền đề quan trọng cho các nghiên cứu tiếp theo, hướng đến xác định yếu tố nào quan trọng nhất đối với việc phát triển du lịch cộng đồng ở điểm du lịch này, từ đó đưa ra những gợi ý chuyên sâu cho các nhà hoạch định chính sách nhằm phát huy đúng tiềm năng to lớn của du lịch cộng đồng ở đây.

Tài liệu tham khảo

1. Cổng Thông tin điện tử Bộ VHTTDL. (2021). *Thừa Thiên Huế: Cần những mô hình độc đáo và khác biệt trong phát triển du lịch Phong Điền*. Truy cập từ https://bvhttdl.gov.vn/thua-thien-hue-can-nhung-mo-hinh-doc-dao-va-khac-biet-trong-phat-trien-du-lich-phong-dien-20210915201419059.htm.
2. Lê Trường Lưu (2020). *Tỉnh Thừa Thiên Huế khai thác hiệu quả tiềm năng, lợi thế về văn hóa, di sản, đưa kinh tế địa phương tăng trưởng theo hướng xanh và bền vững*. Truy cập từ https://www.tapchicongsan.org.vn/web/guest/thuc-tien-kinh-nghiem1/-/2018/817133/tinh-thua-thien-

hue-khai-thac-hieu-qua-tiem-nang%2C-loi-the-ve-van-hoa%2C-di-san%2C-dua-kinh-te-dia-phuong-tang-truong-theo-huong-xanh-va-ben-vung.aspx.

3. Nguyen Duong Giang (2015). *Tourism and community economic development: A value chain analysis of traditional handicrafts village in Thua Thien Hue province, Vietnam*. Luận án Tiến sĩ. Auckland University of Technology (AUT), New Zealand.
4. Nguyễn Đắc Thành (2018). *Làng cổ Phước Tích: Tiềm năng lớn, nhưng không điểm nhấn*. Truy cập từ https://laodong.vn/du-lich/lang-co-phuoc-tich-tiem-nang-lon-nhung-khong-diem-nhan-600008.ldo.
5. Nguyễn Hà Quỳnh Giao & Phạm Xuân Hậu (2013). Thực trạng và định hướng khai thác các di tích lịch sử - văn hóa tỉnh Thừa Thiên Huế phục vụ phát triển du lịch. *Tạp chí Khoa học Đại học Sư Phạm TP. Hồ Chí Minh*, 123-129.
6. Nguyễn Thanh Tưởng & Trương Thị Lũy (2015). Phát triển du lịch theo hướng bền vững ở làng cổ Phước Tích. *Tạp chí Khoa học và công nghệ Đại học Đà Nẵng*, Số 8(93), 49-54.
7. Nguyễn Thế (2012). *Du lịch làng cổ Phước Tích - tiềm năng và triển vọng*. Truy cập từ http://khamphahue.com.vn/vi-vn/du-lich/theo-chan-du-khach/tid/Du-lich-lang-co-Phuoc-Tich-tiem-nang-va-trien-vong/newsid/D0D64BEF-5DF5-41DA-BD48-16CB70876428/cid/4EE56146-D26C-4783-898F-0EC4FA9BC944.
8. Pham Xuan Hau & Vu Anh Tuan (2017). The development of rural tourism in Vietnam: Objectives, practical experiences and challenges. *Van Hien University Journal of Science*, Vol.5 No.2, 189-200.
9. Quang Sang (2019). *Khai thác, phát triển du lịch cộng đồng: Còn lúng túng*. Báo điện tử Thừa Thiên Huế. Truy cập từ http://dulich.baothuathienhue.vn/khai-thac-phat-trien-du-lich-cong-dong-con-lung-tung-a75550.html.
10. Trần Hồng Hiếu và cộng sự (2021). Thực trạng và giải pháp phát triển du lịch cộng đồng tại Làng cổ Phước Tích, tỉnh Thừa Thiên Huế. *Tạp chí Kinh tế và Dự báo*, Số 35 (789), 89-92.

Thông tin tác giả:

1. Trần Hồng Hiếu, ThS.
- Đơn vị công tác: Trường Đại học Kinh tế, Đại học Huế
- Địa chỉ email: tranhonghieu@hce.edu.vn

2. Tôn Nữ Hải Âu, TS.
- Đơn vị công tác: Trường Đại học Kinh tế, Đại học Huế

3. Trần Huỳnh Quang Minh, CN.
- Đơn vị công tác: Trường Đại học Kinh tế, Đại học Huế

Ngày nhận bài: 24/01/2022
Ngày nhận bản sửa: 9/5/2022
Ngày duyệt đăng: 24/6/2022